

Türk ekonomisinin geleceği için istikrar korunmalı



Ramazan CİHANGİR
TOBB ETÜ İ.İ.B.F İktisat Bölümü Öğrencisi

Ülkemiz için **son üç yılda** sağlanan **istikrar ortamı** ve bunun sonucunda yakalamış olduğumuz **ekonomik büyüme** çok büyük bir **şanstır**. Her zaman özlemini çektiğimiz **zengin Türkiye** hayaline ulaşmanın şartı, bu **devamlılığı** sağlamaktır

Cumhuriyet'in kuruluşundan günümüze kadar geçen süreçte çok büyük badireler atlatan ekonomimiz son olarak 2001 yılında yapılan Milli Güvenlik Kurulu toplantısında Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer ve Başbakan Bülent Ecevit arasında yaşanan gerginlikle patlak veren ekonomik krizle sarsıldı. Bu kriz ekonomimizde oldukça büyük yaralara sebep oldu. Binlerce işyeri kapandı ve bunun sonucunda yüzbinlerce insanımız işsiz kaldı. Ekonomimiz küçüldü ve dış ülkelerde ki itibarımız neredeyse yok denecek seviyeye geriledi.

2002 yılında yapılan seçimlerin ardından AKP'nin tek başına hükümet kurmasının ardından ekonomik yapının sağlamlaştırılması için çok sayıda yasal düzenleme yapıldı ve en önemlisi Merkez Bankası bağımsız biçimde istikrar politikalarını uygulama fırsatını buldu. Ekonomimiz; TOBB, Merkez Bankası, Hükümet gibi ekonomik aktörlerin rollerini doğru ve kararlı biçimde uygulaması sonucu geçen üç yılın ardından gerçekten küçümsenemeyecek bir gelişme kaydetti. Ayrıca bu gelişmelerde Avrupa Birliği ile olan olumlu yöndeki ilişkilerimizin de payı vardı.

Güçlenen ekonomi ve ülkedeki istikrar ortamı sayesinde dışarıda yitirmiş olduğu itibarı tekrar kazanan Türk ekonomisi yabancı yatırımcıların ilgisini çeken bir ülke haline geldi. Bu ilgi yapılan özelleştirmelerde de etkisini gösterdi. Ülkemize daha önceki senelere göre çok fazla yabancı sermaye giriş yaptı. Bu süreçte sanayimizde gelişme gösterdi. Kapanan fabrikalar tekrar açıldı.

Uygulanan ekonomik programın en çok eleştirilen yanlarından birisi ise cari işlemlerde meydana gelen açık oldu. Türk lirasının aşırı değerlenmesinden kaynaklanan cari işlemler hesabı, 2005 yılı sonunda yaklaşık 23 milyar dolar açık verdi. Cari açığın finanse edilmesinde en önemli aktörler doğrudan yabancı sermaye yatırımları ve kısa vadeli yabancı sermaye girişleri olmuştur. Şu an için cari açığın finansmanı çok büyük risk teşkil etmese de eğer ülkedeki istikrar ortamı bozulur ve yabancı sermayeyi çekmek için gereken hukuki düzenlemeler yapılmaz ise ilerde bu konu başımızı ağrıtabilir.

Yıllardır ekonomimizin içinde büyük bir kara delik oluşturan sosyal güvenlik açıkları ise geçenlerde kabul edilen sosyal güvenlik yasa tasarısı sayesinde artık yavaş yavaş kapanacaktır. Sosyal güvenlik açıkları toplamı 2004 yılında 13,5 milyar dolar, 2005 yılında ise 17,7 milyar dolardır ve bunlar ekonomimiz üzerinde oldukça ağır bir yük oluşturmaktadır. Hükümetin bu konuda attığı adım önemlidir. Yasa işlerlik kazandığında ise bütçe açığını kapatmak için büyük bir yükten kurtulmuş olacağız.

Geçen üç yıllık süreç içinde ekonomimizin gösterdiği performans takdir edilecek düzeydedir. İyi bir çıkış yakalanmıştır. Ama ülkemizin ihtiyacı olan şey tam olarak bu değildir. 2002–2005 döneminde ortalama büyüme hızı yüzde 7,3'lük artış göstermiştir. Ama 1993–2004 yılları arasında ortalama büyüme hızı sadece yüzde 3'tür. Bu bilgiden de anlayacağımız gibi ülkemizin asıl sorunu istikrarlı bir büyüme yakalayamamış olmasıdır. Ara dönemlerde yakalanan yüksek büyüme hızları devam ettirilememiştir.

Ülkemiz için son üç yılda sağlanan istikrar ortamı ve bunun sonucunda yakalamış olduğumuz ekonomik büyüme çok büyük bir şanstır. Her zaman özlemini çektiğimiz zengin Türkiye hayaline ulaşmanın şartı, bu devamlılığı sağlamaktır. Devamlılığı sağlayabilmemiz için de istikrarı bozmamamız; hem yerli hem de yabancı yatırımcılar için yatırım ortamını iyileştirmemiz gereklidir. Bu gerek yurt içindeki yatırımcılar gerekse yabancı yatırımcıların aradığı en önemli şartlardan biridir. İlaveten; doğrudan yabancı yatırımlar için özendirici hukuki ve idari düzenlemelerin bir an önce yapılması dünyada dağılan yabancı sermaye pastasından daha fazla pay almamızı sağlayacaktır. AB yolunda olan bir Türkiye hem yurt içinde hem de yurt dışında herkese güven aşılamaktadır. Eğer müzakere sürecinde beklenmedik olaylar olursa bu ekonomimizde güven kaybına yol açacaktır ve bu kayıp tam da düzelme yolunda olan ekonomimiz içinde büyük yaralara sebep olabilir. Son olarak, bu günlerde ülkemizin üzerinde dolaşan kara bulutları dağıtmak için seferber olmamız gerekiyor. Birlik ve beraberlik içinde bu olayların üstesinden gelebilir ve elimize geçen belki de son şansımızı değerlendirebiliriz.